

Nr 76.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350); given Stockholms slott den 20 februari 1948.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag

om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

Härigenom förordnas, att valutalagen den 22 juni 1939¹, vilken jämlikt lag den 2 maj 1947 (nr 158) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1940:613.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari
1948.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med statsrådet Quensel i egenskap av t. f. chef för justitiedepartementet samt chefen för handelsdepartementet anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss.

Genom valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350) har Kungl. Maj:t erhållit befogenhet att, när riksdagen ej är samlad, under vissa förutsättningar förordna om inskränkning i olika hänseenden av förfoganderätten över utländska betalningsmedel m. m. Under tid, då riksdagen är samlad, äger Kungl. Maj:t enahanda befogenhet efter inhämtande av riksdagens samtycke. Lagen gällde ursprungligen till och med den 31 mars 1940 men har därefter erhållit fortsatt giltighet, senast genom lag den 2 maj 1947 (nr 158), enligt vilken giltighetstiden utsträckts till och med den 30 juni 1948. Genom lag den 28 juni 1940 (nr 613) erhöll 5 § valutalagen ändrad lydelse.

Med stöd av valutalagen utfärdades efter inhämtande av riksdagens samtycke valutaförordningen den 25 februari 1940 (nr 97). I denna förordning, vilken jämlikt valutalagen icke gäller längre än sagda lag äger giltighet, ha vissa ändringar genomförts genom förordningar den 17 maj 1940 (nr 348), den 28 juni 1940 (nr 614), den 9 maj 1941 (nr 244), den 20 oktober 1944 (nr 693) och den 26 januari 1945 (nr 16).

Fullmäktige i riksbanken och styrelsen för valutakontoret ha i gemensam skrivelse den 18 december 1947 anført, att nu rådande förhållanden nödvändiggjorde fortsatt giltighet av ifrågavarande lagstiftning. Någon ändring av gällande bestämmelser i ämnet syntes icke för närvarande erforderlig. Det borde dock erinras om att chefen för finansdepartementet i proposition nr 290 till 1939 års riksdag med förslag till valutalag uttalat, att valutalagen icke vore avsedd såsom medel för en reglering av utrikeshandeln. I anslutning till detta uttalande borde framhållas, att det kunde vålla svårigheter att vidmakthålla denna princip, om importlicenser beviljades i sådan omfattning att landets valutatillgångar icke inrymde möjligheter att effektuera samtliga utfärdade licenser. En dylik situation kunde inträffa icke endast om licenser skulle utfärdas i större omfattning än som uppgjorda

planer förutsatte utan även för den händelse inflytande exportinkomster skulle bli mindre eller få en annan fördelning än som beräknats. Dittills kunna erfarenheter syntes ha ådagalagt behov av effektivare åtgärder i syfte att avväga licensgivningen efter den vid varje tidpunkt aktuella valutasituationen. Den erforderliga samordningen mellan de importlicensbeviljande myndigheterna och valutakontoret syntes emellertid kunna säkerställas genom åtgärder, som icke förutsatte ändring i valutalagstiftningen. Under åberopande av det anförda hemställde fullmäktige i riksbanken och styrelsen för valutakontoret, att valutalagen måtte erhålla förlängd giltighet, förslagsvis under ytterligare ett år eller alltså till utgången av juni månad 1949. — Enligt vid skrivelsen fogat utdrag av det hos fullmäktige i riksbanken förda protokollet i ärendet var en ledamot av fullmäktige (hr Björnsson) i så måtto av skiljaktig mening, att han ansåg att skrivelsen borde utmynnats — förutom i förslag om lagens prolongering — jämväl i en hemställan om att Kungl. Maj:t, i syfte att möjliggöra en säker och fortlöpande överblick av den aktuella valutasituationen, ville föranstalta om sådana åtgärder som säkerställde den härför erforderliga samordningen mellan de importlicensbeviljande myndigheterna och valutakontoret.

Bank- och fondinspektionen har i infortrat utlåtande den 12 januari 1948 tillstyrkt bifall till den av bankofullmäktige och styrelsen för valutakontoret gjorda framställningen.

Härefter ha *fullmäktige i riksgäldskontoret*, efter remiss, den 20 januari 1948 yttrat sig i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till nyssnämnda framställning.

Departementschefen. I enlighet med framställningen från bankofullmäktige och styrelsen för valutakontoret förordar jag, att valutalagen erhåller fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

Jag ansluter mig vidare till fullmäktiges och styrelsens uttalande, att den erforderliga samordningen mellan de importlicensbeviljande myndigheterna och valutakontoret synes kunna säkerställas genom åtgärder, som icke förutsätta ändring i valutalagstiftningen. Ej heller eljest torde anledning föreligga att nu vidtaga någon ändring i valutalagen.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ett inom finansdepartementet upprättat förslag till *lag om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350)*, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bengt Ericsson.

¹ Bilagan, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 16 februari 1948.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden LAWSKI,
GYLLENSWÄRD,
NISSEN,
regeringsrådet KUYLENSTIERNA.

Enligt lagrådet den 11 februari 1948 tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 6 februari 1948, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350)*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen i finansdepartementet hovrättsrådet H. Nitelius.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Bengt Larson.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 feb-
ruari 1948.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och handelsdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, lagrådets den 16 februari 1948 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 6 februari 1948 remitterade förslaget till *lag om fortsatt giltighet av valutlagen den 22 juni 1939 (nr 350)*, därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik Skiöld.